

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 13.10.2008
COM(2008) 640 окончателен

2008/0194 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно трансграничните плащания в рамките на Общността

(текст от значение за ЕИП)

(представена от Комисията)

{SEC(2008) 2598}
{SEC(2008) 2599}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели на предложението

Настоящото предложение за регламент, който да замени Регламент (ЕО) № 2560/2001 на Европейския парламент и на Съвета относно трансграничните плащания в евро, е резултат от процеса на преразглеждане, който Комисията започна през 2005 г. и който продължава и понастоящем.

С тази инициатива за замяна на действащия регламент се цели той да бъде приспособен към новите събития на пазара (създаване на единна зона за плащания в евро), както и да се засили защитата на потребителските права и оформи подходяща правна рамка за разгръщането на модерна и ефикасна система за плащания в границите на ЕС. Друг стремеж, свързан с нея, е да се съгласуват определенията и формулировката в Регламент 2560/2001 с тези в Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно платежните услуги във вътрешния пазар.

Общата цел на преразглеждането на регламента е постигането на вътрешен пазар на услугите за плащания в евро с ефективна конкуренция и без разлика в режима, регулиращ трансграничните и националните плащания, в резултат на което значително биха се намалили разходите и нараснали ползите за европейската икономика в глобален аспект.

Общ контекст

На 31 декември 2001 година влезе в сила Регламент (ЕО) № 2560/2001 на Европейския парламент и на Съвета относно трансграничните плащания в евро. Понастоящем той касае кредитните преводи, тегленето на пари от банкомат и електронните плащания (включително с карти) в евро до 50 000 EUR. С него се гарантира, че стойността за клиента на трансграничните плащания в евро е същата като на аналогичните плащания в евро, които той би извършвал в границите на своята държава-членка.

С регламента разходите за трансграничните операции в евро бяха сведени до равнището на таксите за националните такива, като с това европейският сектор на платежни услуги беше насърчен да развива необходимата за създаването на единна зона за плащания в евро (ЕЗПЕ) платежна структура с общностно измерение. Този регламент, следователно, може да бъде считан за първа стъпка в разгръщането на ЕЗПЕ.

В член 8 от него от Комисията се изисква да представи доклад за прилагането му, както и при необходимост – предложения за изменения. В доклада на Комисията СОМ(2008) 64 от 11 февруари 2008 г. се посочи необходимостта от известен брой изменения за преодоляването на следните слабости, установени по време на периода на преразглеждане:

– необходимостта от разширяване на принципа на равни такси за обхващане на

преките дебити като фактор за създаването на хармонизирани условия за различните платежни инструменти, както и за трансграничното функциониране на всички инструменти за електронни плащания на този принцип, което от своя страна е цел на настоящия регламент;

- проблемите, свързани с прилагането му, поради липсата на установени национални компетентни органи и органи за извънсъдебно разрешаване на спорове във връзка с регламента;
- сътресението на вътрешния пазар на плащания поради различаващите се задължения за статистическо отчитане за целите на платежния баланс и неясното приложно поле на разпоредбите по отношение на тези задължения.

Действащи разпоредби в областта на предложението

Предвид факта, че предлаганите изменения биха имали съществено отражения върху Регламент 2560/2001, предложението е последният да бъде заменен с нов регламент. В настоящия си вид Регламент 2560/2001 не третира горепосочените проблеми. Освен това, както определенията в него, така и формулировката му, се различават от използваните в Директива 2007/64/ЕО, което би могло да предизвика правни несъответствия.

Съгласуваност с други политики и цели на Съюза

Целите на настоящото предложение са съвместими с политиките на Съюза и преследваните от него цели. На първо място, те ще подобрят функционирането на европейския пазар на платежни услуги. В допълнение, тези цели подкрепят и други политики на ЕС, по-специално по отношение на ползвателите – чрез изравняване и намаляване в полза на ползвателя на таксите за трансграничните и националните плащания, както и в областта на конкуренцията – чрез засилването ѝ посредством определянето на равни задължения, права и възможности за всички пазарни участници и улесняване на трансграничното предоставяне на платежни услуги. Те са в съответствие с принципите на по-добро законотворчество и намаляване на административната тежест. Посредством улесняването на икономическите транзакции в рамките на ЕС, те допринасят и за постигането на по-глобалните цели на лисабонската програма, каквито са насърчаването на икономическия растеж и създаване на работни места.

2. КОНСУЛТАЦИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Консултация със заинтересованите страни

Методи за консултация, основни целеви сектори и общ профил на респондентите

През юни 2005 г. започна проучване на въздействието на Регламент 2560/2001 и свързаните с него въпроси. В него участваха държавни органи, финансови институции, търговски асоциации и организации на ползвателите от всички

държави-членки на ЕС. Последва го обществено допитване по отношение на текста на Регламент 2560/2001 и евентуални изменения (октомври – декември 2005 г.).

Комисията започна редовни консултации с държавите-членки, Европейската централна банка, финансовите институции, организации на ползвателите и други социални и икономически партньори. Двата консултативни комитета по плащания на дребно („Payment Systems Market Group” и „Payment Systems Government Experts Group”) бяха редовно информирани и консултирани (особено през декември 2007 г., март и юни 2008 г.).

Въпросите във връзка с отчитането за целите на платежния баланс бяха обсъждани в многобройни форуми, в които участваха комитетът по парична, финансова и свързана с платежния баланс статистика („Committee on Monetary, Financial and Balance of Payments Statistics”), работната група на Евростат по въпросите на платежния баланс, както и създадената от Европейската централна банка съвместна оперативна група на високо равнище по въпросите на използването на данни, свързани с плащанията, за нуждите на статистическото отчитане на платежния баланс (септември 2007 г. – януари 2008 г.). Те бяха повдигнати и в двустранни дискусии с представители на националните централни банки на държавите-членки и сектора на платежни услуги (Европейския съвет в областта на плащанията).

През март 2008 г. на изготвящите статистиката по отношение на платежния баланс власти в 27-те държави-членки беше изпратен въпросник с молба да оценят въздействието на евентуалните промени в изискванията за отчитане за целите на платежния баланс, да посочат плановете си във връзка със събирането на статистическа информация, както и да предоставят разчет на разходите, в случай че такива промени биха се оказали необходими.

Резюме на отговорите и на това как те са взети под внимание

Заинтересованите страни широко подкрепиха посочването на компетентни органи и органи за извънсъдебно разрешаване на спорове във връзка с регламента. Държавите-членки и организациите на ползвателите, както и по-голямата част от представителите на сектора на платежни услуги, приветстваха разширяването на принципа на равни такси за преките дебити. Намерението на Комисията да се занимае с проблема във връзка с основаните на плащанията задължения за статистическо отчитане за целите на платежния баланс беше горещо приветствано от банките и възприето от повечето държави-членки. Неголям брой държави-членки изразиха резерви по отношение на предложението. Те бяха анализирани в оценката на въздействието.

Обсъжданията, отговорите и писмените бележки на заинтересованите страни послужиха за основа на анализа, представен в два документа на Комисията: Работен документ на службите на Комисията за въздействието на Регламент 2560/2001 върху банковите такси, наложени на националните плащания (декември 2006 г., SEC(2006) 1783) и в Доклад за прилагането на Регламент 2560/2001 (февруари 2008 г., COM(2008) 64). В последния документ се заключи, че, за да се отговори на установените проблеми, е необходимо да се

предложи Регламент 2560/2001 да бъде изменен.

Събиране и използване на експертни мнения

Не беше необходимо да се използват външни експертни становища.

Оценка на въздействието

Комисията направи оценка на въздействието, описана в работната програма.

В нея се излагат трите основни въпроса, отчетени като проблематични в доклада на Комисията относно Регламент 2560/2001 от февруари 2008 г. Това са: необходимостта регламентът да обхване и преките дебити; наложените върху трансграничните операции задължения за статистическо отчитане за целите на платежния баланс; както и липсата на компетентни органи и органи за извънсъдебно разрешаване на спорове във връзка с регламента, включително възражения от страна на ползвателите.

Целесъобразните варианти по отношение на разширяването на обхвата за включване на преките дебити са: 1) обхватът на регламента да не включва преките дебити; 2) насърчаване на секторното саморегулиране и/или препоръчване на регулаторна мярка от страна на държавите-членки; 3) пристъпване към законотворчество за разширяване на обхвата на регламента.

При вариант 3, в съответствие със заключенията от доклада за оценка, начисляваните такси както за трансгранични, така и за национални преки дебити, биха били еднакви във всяка една държава-членка. Ползвателите биха били защитени от евентуално дискриминационно таксуване на трансграничните преки дебити. Европейският бизнес би имал още по-голяма полза, тъй като предприятията също са бенефициери на плащанията. В резултат на уеднаквяването на тарифите, разходите за платежните операции за бизнеса не биха зависели от местоположението на платеща.

Вариантите във връзка с отчитането за целите на платежния баланс са: 4) запазване на прага от 12 500 EUR за дадена платежна операция, под който доставчиците на платежни услуги не са задължени да я отчитат; 5) създаване на доброволна основа в рамките на ЕЗПЕ на допълнителна незадължителна услуга (AOS), с която би се позволило събирането на статистическа информация от уреждане на задълженията по плащанията да продължи; 6) насърчаване на доброволни корекции от страна на държавите-членки; 7) решаване по законодателен път на проблемите, свързани с отчитането за целите на платежния баланс, съгласно три подварианта: 7а) увеличаване на прага на освобождаване от задължението за такова отчитане до 50 000 EUR; 7б) премахване на наложените на доставчиците на платежни услуги задължения за отчитане за целите на платежния баланс, основано на уреждането на задълженията по плащанията (сетълмънт); 7в) увеличаване на прага на освобождаване от задължението за такова отчитане до 50 000 EUR, последвано като втори етап от премахване от януари 2012 г. на отчитането за целите на платежния баланс, основано на уреждането на задълженията по плащанията.

В предпочетения вариант на политика – 7в), разходите при платежните

операции биха били намалени до максималната възможна граница, като разликата от административна гледна точка между трансграничните и националните плащания би била заличена. В конкурентен план биха били постигнати хармонизирани условия за доставчиците на платежни услуги. Би било улеснено използването на трансгранични платежни услуги. Премахването на изискванията за отчитане за целите на платежния баланс би се извършило постепенно, след един първоначален етап на увеличаване на прага за освобождаване от тези изисквания. Това би позволило на изготвящите статистиката по отношение на платежния баланс власти постепенно да приспособят методите си на събиране на статистическа информация към необходимите промени, като по този начин сведат до минимум евентуалното отражение върху качеството на статистиката по отношение на платежния баланс.

Вариантите, касаещи компетентните органи и органите за извънсъдебно разрешаване на спорове, са: 8) да не се посочват такива органи; 9) да се посочат такива органи, които да се занимават с въпросите, свързани с регламента.

При вариант 9), който е предпочитаният вариант на политика, от държавите-членки би се изисквало да посочат компетентните органи, натоварени с правомерното прилагане на регламента на национално равнище. Ползвателите и бизнесът биха могли да ограничат правните разходи за съдебна намеса и да ускорят разрешаването на спорове във връзка с плащанията посредством арбитраж или медиация.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Резюме на предложеното действие

С предложението се изменя формулировката на всички действащи разпоредби на Регламент 2560/2001. В допълнение в него се предлага:

- разширяване на принципа на равни такси при трансграничните и съответните национални плащания и по отношение на преките дебити;
- премахване, от 1 януари 2012 г., на наложените на доставчиците на платежни услуги задължения за статистическо отчитане за целите на платежния баланс;
- изискване от държавите-членки да посочат компетентни органи и органи за извънсъдебно разрешаване на спорове, които ефективно да се занимават с възраженията и споровете, свързани с него.

Правно основание

Член 95, параграф 1 от Договора за ЕО.

Принцип на субсидиарност

Доколкото предложението не попада в изключителната компетенция на Общността, се прилага принципът на субсидиарност.

Целите на предложението не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки поради следната (-ите) причина (-и):

При трансграничните плащания в евро е уместен подход на общностно равнище, защото приложимите правила и принципи трябва да бъдат еднакви във всички държави-членки с цел да се постигнат правна сигурност и равнопоставеност за всички заинтересовани страни на европейския пазар на платежни услуги. Държавите-членки не разполагат с толкова ефективни инструменти за постигане на същите резултати. Друго възможно решение би била система от двустранни споразумения, чието договаряне във всички държави-членки обаче би било трудно и би отнело време, а прилагането ѝ - скъпо струващо и сложно.

Едно действие на Общността ще постигне по-добре целите на предложението поради следните причини:

То ще гарантира пълна съгласуваност на разпоредбите във всички държави-членки, като в частност ще бъдат премахнати остатъчните пречки пред осъществяването на трансгранични плащания на национално равнище като например задълженията за отчитане за целите на платежния баланс. Крайната цел за намаляване на разходите при трансграничните плащания би била постигната най-добре на общностно равнище.

Съществува общо съгласие между заинтересованите страни (в частност държавите-членки и сектора на платежни услуги), че определените цели на политика могат да бъдат постигнати най-добре чрез действие на Общността.

Поради това предложението е в съответствие с принципа на субсидиарност.

Принцип на пропорционалност

Предложението е съобразено с принципа за пропорционалност по следната/ите причина/и:

Предложението не надхвърля необходимите мерки за постигане на целите си. В него на държавите-членки е дадена възможността да посочат компетентните органи и органите за извънсъдебно разрешаване на спорове, както и – ако сметат за уместно – да прибегнат до действащи структури. По отношение на отчитането за статистически цели, държавите-членки могат да използват алтернативен метод на събиране на статистическа информация за нуждите на платежния баланс, който да замени действащото отчитане, основано на уреждането на задълженията по плащанията.

С предложението се цели отражението на промените върху националните органи, бизнеса и гражданите да бъде сведено до минимум. Държавите-членки могат да използват наличните административни структури и органи за намаляване на разходите. Премахването на отчитането за целите на платежния баланс, основано на уреждането на задълженията по плащанията, с оглед заменянето му с други методи на събиране на статистическа информация би намалило значително разходите на дружествата в държавите-членки за статистическо отчитане. Уеднаквяването на тарифите за национални и

трансгранични преки дебити не би следвало да увеличи финансовата или административна тежест за заинтересованите страни.

Избор на инструменти

Предложени правни инструменти: Регламент.

Други средства не биха били подходящи поради следната причина:

Настоящото предложение заменя вече съществуващ регламент. При тези обстоятелства и с оглед постигането на възможна най-пълна съгласуваност, без да са необходими национални мерки по транспониране, за настоящото предложение е уместно прибягването до правната форма на регламент.

4. ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма въздействие върху бюджета на Общността.

5. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Опростяване

Предложението предвижда опростяване на законодателството и опростяване на административните процедури за частни лица.

Съгласуването на формулировката на предлагания регламент с Директива 2007/64/ЕО следва да предостави правна последователност и да увеличи яснотата и при двата закона в областта на плащанията, като по този начин опрости правната рамка.

Очаква се премахването на задълженията за статистическо отчитане за целите на платежния баланс, основано на уреждането на задълженията по плащанията да намали административната тежест за доставчиците на платежни услуги в 12-те държави-членки, обхванати от предложението, в размер на 300-400 млн. EUR годишно. Освен това, прогнозираните от оценката на въздействието резултати, както и опитът на държавите-членки, които са се отказали от такъв метод на отчитане, показва, че разходите за отчитането при дружествата значително ще намалее при въвеждането на алтернативни методи на събиране на статистическа информация. Според оценката на Европейската комисия и с отчитане на всички съответни хипотези и условия на прилагания разходен модел, разходите за статистическо отчитане за дружествата от 12-те държави-членки биха намалели от 600-800 млн. EUR годишно до 75-150 млн. EUR годишно. На национално равнище, разходите за статистическо отчитане за дружествата биха намалели средно между три до четири пъти.

Отмяна на съществуващо законодателство

Приемането на предложението ще доведе до отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001.

Клауза за преразглеждане/преработка/прекратяване на действието

Предложението включва клауза за преразглеждане.

Европейско икономическо пространство

Предложеният акт засяга въпроси от значение за Европейското икономическо пространство и следователно трябва да обхваща и него.

Подробно обяснение на предложението

Със следното кратко обобщение се цели да бъде улеснен процесът на взимане на решение като се посочат разликите между настоящото предложение и действащия Регламент 2560/2001. Вследствие на промените в определенията беше променена и формулировката на всички членове. Въпреки това, същността им остава до голяма степен същата, с изключение на трите гореспоменати основни промени.

Член 1 – Предмет и обхват – се основава на чл. 1 от Регламент 2560/2001. Освен това в него се предвижда възможността за прилагане на регламента по отношение на валути, различни от еврото.

Член 2 – Определения – разширява обхвата на определението на „трансгранични плащания“, обхващайки и преките дебити. Останалите определения са съгласувани с използваните в Директива 2007/64/ЕО.

Член 3 – Такси за трансгранични плащания – актуализира член 3 от Регламент 2560/2001 съгласно новите определения. Доставчиците на платежни услуги са безусловно задължени да намират винаги съответно плащане.

Член 4 – Улесняване на плащанията – изменя чл. 5 от Регламент 2560/2001, отчитайки разширения обхват на настоящото предложение.

Член 5 – Отчитане за целите на платежния баланс – заменя чл. 6 от Регламент 2560/2001. С него се въвежда срок за държавите-членки за премахване на задълженията за отчитане за целите на платежния баланс, основано на уреждането на задълженията по плащанията.

Членове 6, 7 и 8 – Компетентни органи, процедури при възражения и извънсъдебно разрешаване на спорове – са нови. С тях с оглед постигането на съответствие с разпоредбите на регламента, държавите-членки се задължават да създадат компетентни органи, процедури за подаване и разглеждане на възражения и органи за извънсъдебно разрешаване на спорове. Те се задължават и да осведомяват Комисията за тези мерки.

Член 9 – Сътрудничество – е нов. В него се предвижда сътрудничество между компетентните органи и органите за извънсъдебно разрешаване на спорове в разрешаването на трансгранични спорове.

Член 10 – Санкции – заменя чл. 7 от Регламент 2560/2001. В него от държавите-членки се изисква да уведомяват Комисията за подробностите около санкциите.

Член 11 – Прилагане по отношение на валути, различни от еврото – заменя втората част от чл. 9 от Регламент 2560/2001. В него се съдържа и клауза, която освобождава от неговите правни последици държавите-членки, които вече прилагат регламента по отношение на своите парични единици.

Член 12 - Клауза за преразглеждане – заменя подобна клауза в чл. 8 от Регламент 2560/2001.

Член 13 – Отменяне – е нов. С него се отменя Регламент 2560/2001.

Член 14 – Влизане в сила – заменя първата част от чл. 9 от Регламент 2560/2001.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно трансграничните плащания в рамките на Общността

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 95, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията¹,

като взеха предвид становището на Икономическия и социален комитет²,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка³,

като действат в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора⁴,

като имат предвид, че:

- (1) За безпроблемното функциониране на вътрешния пазар и за улесняване на трансграничната търговия в рамките на Общността е от съществено значение тарифите за трансграничните плащания в евро да бъдат приравнени към съответстващите плащания в границите на една държава-членка. Този принцип е установен с Регламент (ЕО) № 2560/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 2001 г. относно трансграничните плащания в евро⁵, който се прилага за трансграничните плащания в евро и шведски крони до 50 000 EUR.
- (2) Докладът на Комисията до Европейския парламент и до Съвета за прилагането на Регламент (ЕО) № 2560/2001 относно трансграничните плащания в евро, приет на 11 февруари 2008 г.⁶, потвърди, че прилагането на Регламент (ЕО) № 2560/2001 реално е намалило таксите за трансграничните платежни операции в евро до размера им, приложим към националните такива, както и че това е насърчило сектора на европейските платежни услуги да предприеме необходимите усилия за изграждане на платежна инфраструктура с общностно измерение.

¹ ОВ С , , стр. .

² ОВ С , , стр. .

³ ОВ С , , стр. .

⁴ ОВ С , , стр. .

⁵ ОВ L 344, 28.12.2001 г., стр. 13

⁶ COM(2008) 64 окончателен.

- (3) В доклада бяха разгледани практическите проблеми, срещнати при прилагането на Регламент (ЕО) № 2560/2001. В заключение бяха предложени известен брой промени към този регламент за преодоляването на установените по време на периода на преразглеждане проблеми. Последните касаят сътресението на вътрешния пазар на плащания поради различаващите се задължения по отношение на статистическото отчитане; проблеми, свързани с прилагането на Регламент (ЕО) № 2560/2001, поради липсата на установени национални компетентни органи; липсата на органи за извънсъдебно разрешаване на спорове във връзка с регламента, както и поради факта, че в обхвата на регламента не се включват преките дебити.
- (4) Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно платежните услуги във вътрешния пазар⁷ съставлява правното основание за създаването на единен пазар на плащанията с общностно измерение. С цел гарантирането на правната съгласуваност на двата акта е уместно съответните разпоредби на Регламент (ЕО) № 2560/2001 и особено определенията да бъдат актуализирани.
- (5) Регламент (ЕО) № 2560/2001 обхваща трансграничните кредитни преводи и електронни платежни операции. Той обхваща, макар и единствено за целите на прозрачността, и трансграничните чекове. В съответствие с целта на Директива 2007/64/ЕО трансграничните преки дебити да бъдат възможни, е уместно обхватът на регламента да бъде разширен. По отношение на платежните инструменти, които са главно или изключително на хартиен носител (като например чековете), все още не е препоръчително да се прилага принципът на равни такси, тъй като самата им същност не им позволява да бъдат обработвани със същата бързина като електронните плащания.
- (6) С оглед да се избегне фрагментирането на пазарите на плащания е уместно да се приложи принципът на равни такси. За тази цел е необходимо за всяка категория трансгранична платежна операция да бъде идентифицирано дадено национално плащане със същите или много сходни характеристики като тези на трансграничното плащане, по-специално по отношение на средството за инициране на плащането, бързината и степента на автоматичност.
- (7) Важно е доставчиците на платежни услуги да бъдат улеснени при изпълнението на трансграничното плащане. В това отношение трябва да се насърчи стандартизирането, особено по отношение на използването на международния номер на банкова сметка (IBAN) и банковия идентификационен код (BIC). Следователно е уместно да се предостави на ползвателите на платежни услуги достатъчно информация за международния номер на банкова сметка и банковия идентификационен код.
- (8) Различаващите се задължения за статистическо отчитане за целите на платежния баланс, приложими предимно към трансграничните платежни операции, възпрепятстват развитието на интегриран пазар на плащанията, в частност в рамките на единната зона за плащания в евро (ЕЗПЕ). В контекста на ЕЗПЕ е препоръчително постепенно задълженията за статистическо отчитане за целите

⁷ ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр. 1

на платежния баланс, основано на уреждането на задълженията по плащанията, да бъде премахнато, като се отчете времето, необходимо на държавите-членки да приспособят отчитането за целите на платежния баланс към алтернативни методи за събиране на статистическа информация. С цел да се гарантира едно непрекъснато, своевременно и ефективно предоставяне на статистическа информация за платежния баланс, е желателно също така да се осигури събирането на непосредствено достъпната информация за плащанията (като номера IBAN, кода BIC и размера на операцията) или базовата агрегирана информация за плащанията по отношение на различните платежни инструменти, доколкото процесът на събиране на информация не възпрепятства автоматичното обработване на плащанията и позволява да бъде напълно автоматизиран.

- (9) За гарантирането на възможност за разрешаване на споровете поради неправомерно прилагане на настоящия регламент, държавите-членки следва да установят подходящи и ефективни процедури за подаване на възражения и обжалвания, както и за уреждане на всички спорове между ползвателя на платежната услуга и нейния доставчик. Важно е също така да се посочат компетентни органи и органи за извънсъдебно разрешаване на спорове, като се използват при необходимост съществуващите процедури.
- (10) Изключително съществено е да се гарантира, че компетентните органи и органите за извънсъдебно разрешаване на спорове в рамките на Общността си сътрудничат активно за безпрепятственото и своевременно разрешаване на трансгранични спорове съгласно настоящия регламент.
- (11) Необходимо е държавите-членки да създадат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции в националното законодателство за несъблюдаване на разпоредбите на настоящия регламент.
- (12) Разширяването на обхвата на настоящия регламент по отношение на валути, различни от еврото, би имало недвусмислена полза, особено във връзка с обхванатия брой плащания. Следователно, за да се позволи на държавите-членки, чиято парична единица не е евро, да включат в обхвата на настоящия регламент трансграничните плащания в националната си парична единица, следва да се установи процедура на уведомяване. Все пак следва да се направи така, че държавите, които вече са въвели такава процедура, да са освободени от задължението да я въведат отново.
- (13) Желателно е Комисията да представи доклад за използването на номера IBAN и кода BIC за улесняване на плащанията в рамките на Общността. Желателно е тя да представи доклад и за прилагането на настоящия регламент.
- (14) За повече правна сигурност и яснота Регламент (ЕО) № 2560/2001 следва да бъде заменен.
- (15) За осигуряването на правна съгласуваност между регламента и Директива 2007/64/ЕО, по-специално по отношение на прозрачността на условията и информационните изисквания при платежните услуги, както и по отношение на правата и задълженията във връзка с предоставянето и използването на

платежните услуги, е уместно настоящият регламент да влезе в сила на 1 ноември 2009 г.

- (16) Тъй като целите на предложеното действие не могат да бъдат осъществени по задоволителен начин от държавите-членки и могат следователно, поради обхвата и ефекта на действието, да бъдат осъществени по-добре на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1 *Предмет и обхват*

1. В настоящия регламент се предвиждат правила, засягащи трансграничните плащания в рамките на Общността, с цел разходите за тези плащания да се изравнят с разходите за националните плащания в същата парична единица.
2. Настоящият регламент се прилага към трансграничните плащания в евро или в паричната единица на упоменатите в член 11 държави-членки, на стойност до 50 000 EUR.
3. Настоящият регламент не се прилага към плащанията, извършени от доставчиците на платежни услуги за тяхна собствена сметка.

Член 2 *Определения*

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „трансгранично плащане” означава платежна операция, извършена по електронен път по нареждане на платеца, от бенефициера или чрез даден бенефициер и осъществена с помощта на доставчик на платежни услуги или негов клон в дадена държава-членка, чиято цел е определена сума пари да достигне до определен бенефициер с помощта на доставчика на платежни услуги на последния или негов клон в друга държава-членка.
- (2) „платежен инструмент“ означава всяко персонализирано устройство(ва) и/или набор от процедури, договорени между ползвателя на платежни услуги и техния доставчик и използвано от първия с цел нареждане на платежна операция;
- (3) „платец“ означава физическо или юридическо лице, което е титуляр на платежна сметка и разрешава изпълнението на платежно нареждане по тази сметка или, когато такава липсва, физическо или юридическо лице, което дава платежно нареждане;
- (4) „бенефициер“ означава физическо или юридическо лице, определено като краен получател на средствата, предмет на дадена платежна транзакция;

- (5) „доставчик на платежни услуги” означава всяка от категориите по член 1, параграф 1 от Директива 2007/64/ЕО, както и физическите и юридически лица по член 26 от същата директива;
- (6) „ползвател на платежни услуги” означава физическо или юридическо лице, което се ползва от платежната услуга в качеството си на платец или бенефициер, или и в двете качества;
- (7) „платежна операция“ означава действие от страна на платца или бенефициера по внасяне, прехвърляне или теглене на средства, независимо от съответните задължения между платца и бенефициера;
- (8) „платежно нареждане“ означава всяко нареждане от платца или бенефициера към доставчика на платежни услуги, с което се иска изпълнението на платежна операция;
- (9) „такси” означава всяка такса, наложена от доставчика на платежни услуги на ползвателя на платежни услуги, пряко или косвено свързана с платежна операция.

Член 3

Такси за трансграничните плащания и съответните национални плащания

- 1. Таксите, начислявани от доставчика на платежни услуги за трансграничните плащания, са равни на таксите, начислявани от същия доставчик на платежни услуги за съответните плащания на същата стойност, извършвани в пределите на държавата-членка, където е иницирано трансграничното плащане.
- 2. При определянето за целите на параграф 1 на равнището на таксите за дадено трансграничното плащане, доставчикът на платежни услуги винаги установява съответното национално плащане.

Член 4

Мерки за улесняване на автоматизацията на плащанията

- 1. Доставчикът на платежни услуги съобщава, където е приложимо, на ползвателя на платежни услуги неговия международен номер на банкова сметка (IBAN) и своя банков идентификационен код (BIC).

Освен това, доставчикът на платежни услуги, където е приложимо, посочва в извлечението от сметката на ползвателя на платежни услуги или в приложение към нея, неговия IBAN и своя BIC.
- 2. При необходимост в зависимост от същината на съответната платежна операция, платецът съобщава за операциите по свое нареждане и при поискване от своя доставчик на платежни услуги номера IBAN на бенефициера и кода BIC на неговия доставчик на платежни услуги.
- 3. При необходимост в зависимост от същината на съответната платежна операция, бенефициерът съобщава за операциите по свое нареждане и при

поискване от своя доставчик на платежни услуги номера IBAN на платеща и кода BIC на неговия доставчик на платежни услуги.

4. При необходимост в зависимост от същината на съответната платежна операция, търговец, който приема плащания, обхванати от настоящия регламент, съобщава на клиентите си при всяко фактуриране на стоки и услуги в рамките на Общността своя номер IBAN и кода BIC на своя доставчик на платежни услуги.

Член 5

Задължения за отчитане за целите на платежния баланс

1. Най-късно от 1 януари 2010 г. държавите-членки премахват, за операции на стойност до 50 000 EUR, националните задължения за отчитане, основано на уреждането на задълженията по плащанията, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс.
2. Най-късно от 1 януари 2012 г. държавите-членки премахват националните задължения за отчитане, основано на уреждането на задълженията по плащанията, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс.
3. Без да се засягат разпоредбите на параграфи 1 и 2, държавите-членки могат да продължат да събират агрегирани данни или друга непосредствено достъпна информация при съблюдаването на следните условия:
 - а) този процес не се отразява на автоматизираната обработка на плащанията от страна на доставчиците на платежни услуги;
 - б) този процес може да бъде напълно автоматизиран от доставчиците на платежни услуги.

Член 6

Компетентни органи

1. Държавите-членки посочват органите, натоварени с обезпечаването на съответствие с разпоредбите на настоящия регламент.

Те уведомяват Комисията за тези органи в срок от шест месеца след влизане в сила на настоящия регламент. Държавите-членки незабавно уведомяват Комисията за всякакви последващи промени във връзка с посочените органи.

Член 7

Процедури при възражения

1. Държавите-членки установяват процедури, които позволяват на ползвателите на платежни услуги или други заинтересовани страни да подават възражения пред компетентните органи във връзка с предполагаеми нарушения на настоящия регламент от страна на доставчиците на платежни услуги.

2. Когато е приложимо и без да се засяга правото на търсене на защита по съдебен ред в съответствие с националното процесуално право, с отговора си компетентният орган информира подателя на възражението за съществуването на установените съгласно член 8 процедури за извънсъдебно разглеждане на възражения и за разрешаване на спорове.

Член 8

Процедури за извънсъдебно разрешаване на спорове

1. Държавите-членки установяват подходящи и ефективни процедури за извънсъдебно разглеждане на възражения и разрешаване на спорове във връзка с произтичащите от настоящия регламент права и задължения между ползватели и доставчици на платежни услуги, като когато е уместно използват съществуващи органи.
2. Те уведомяват Комисията за тези органи в срок от шест месеца след влизане в сила на настоящия регламент. Държавите-членки незабавно уведомяват Комисията за всякакви последващи промени във връзка с тях.

Член 9

Трансгранично сътрудничество

1. Посочените в членове 6 и 8 компетентни органи и органи за извънсъдебно разрешаване на спорове в отделните държави-членки активно си сътрудничат при разрешаването на трансгранични спорове.

Член 10

Санкции

1. Държавите-членки установяват правилата относно санкциите, приложими при нарушения на настоящия регламент, и взимат всички необходими мерки за гарантиране на тяхното прилагане. Предвидените санкции са ефективни, пропорционални и с възпиращ ефект. Държавите-членки информират Комисията за съдържанието на тези разпоредби най-късно до [дванадесет месеца след влизането в сила на настоящия регламент] и незабавно я уведомяват за всяко последващо изменение, свързано с тях.

Член 11

Прилагане по отношение на валути, различни от еврото

1. Държавите-членки, чиято парична единица не е евро и които желаят настоящият регламент да се прилага по отношение на нея, уведомяват Комисията за решението си. Нотификацията се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*. Разширението влиза в сила 14 дни след това публикуване.
2. Държавите-членки, които при влизането в сила на настоящия регламент вече съблюдават процедурата на уведомяване, предвидена в член 9 от Регламент

(ЕО) № 2560/2001, се освобождават от задължението за уведомяване по параграф 1 от настоящия член.

Член 12

Клауза за преразглеждане

1. Най-късно до 31 декември 2012 г. Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Европейската централна банка доклад за използването на номера IBAN и кода BIC във връзка с автоматизирането на плащанията, заедно с евентуално предложение.
2. Най-късно до 31 декември 2015 г. Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Европейската централна банка доклад за прилагането на настоящия регламент, заедно с евентуално предложение.

Член 13

Отмяна

Регламент (ЕО) № 2560/2001 се отменя.

Позоваванията на отменения регламент се тълкуват като позовавания на настоящия регламент.

Член 14

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на 20-тия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 ноември 2009 година.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел,

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател